

De merel zuivert de moestuinen van allerlei schadelijk ongediert en eet ook kleine weekdieren.

De leeuwerik vervolgt zeer ijverig kevers, vlinders, spinnen en rupsen; ook gebruikt hij allerlei zaden van onkruid, zooals: herik, klaprozen, wilde wikken.

De kievit is de vijand van den vernielzuchtigen paalworm, die jaarlijks aan het hout der dijkwerken eene onberekenbare schade toebrengt! ontelbare insekten en eene groote menigte wormen en weekdieren verniet hij.

De spreeku zoekt in geploegde akkers witte maden op, zuivert gemaaide graslanden van rupsen, bemachtigt op weilanden talrijke sprinkhanen, regenwormen en is verzot op bladluizen.

De schelmachtige mitsch schijnt schadeloostelling te willen geven voor hare talrijke diefstallen door kevers, rupsen en anderen te randen, die zoo schadelijk voor de vruchtknoppen der fruitboomen zijn.

De vinken brengen hunne jongens met insekten groot en eten veel onkruidzaden: sommige zelfs die van brandnetels en distels.

Het winterkoninkje huppelt in hoeken en gaten en vangt daar vliegen, kevers, duizendpooten, pisbedden, rupsen; tevens is het een eerste liefhebber van spinnen.

De nachtegaal is een groot vernier van miereneieren, nachtvlinders en andere insekten.

De zwaluw doodt in de lucht een onnoemlijk aantal insekten; men heeft uitgetekend dat eene zwaluw en hare jongen dagelijks ongeveer 6000 insekten noodig hebben.

Het kwikstaartje pikt duizende insekteneieren, poppenlarven weg en vangt de muggen en vliegen die onze runderen het leven lastig maken.

De meezen zijn ware tuin-, veld- en boschbeschermers. Fruiten, hofboomen, struikgewas, kleine boschjes worden door hen van alle verniers gereinigd.

Het roodborstje in eene kamer opgesloten kan in een uur zes honderd muggen of vliegen vangen.

Ook de wiewaal zuivert de bladeren en takken der boomen van rupsen, vlinders en kevers.

Dag uit dag uit zijn deze dieren in meerdere of mindere mate werkzaam ten nutte van den landbouwer. Zij hebben alle recht op bescherming van zijne zijde en velen zijn er onder, die deze bescherming dringend van noode hebben.

En waar blijft maar al te dikwijls de beschermende hand van den landbouwer?

Het Koolwitje. — Als een gevolg van de betrekkelijk gunstige weergesteldheid zal het koolwitje zich waarschijnlijk ook dit jaar weer in groote menigte vertoonen. Bekend is, dat het witje bij voorkeur bladeren der verschillende koolplanten bezoekt om daarop een groot aantal eieren te leggen. Spoedig ontwikkelen zich daaruit grijze, witgestreepte rupsen, welke in korten tijd de koolplanten geheel vernielen, indien niet aan hunne vreetzucht paal en perk wordt gesteld. Als een zeer eenvoudig middel om dit lastige insect te weren, neemt men het volgende:

Men vult eene kuip met water, snijde daarin eenige stukken knoflook, late dit zooveel mogelijk uittrekken. Met dit sterk riekend water begiet men nu twee driemaal de bedreigde planten. Het koolwitje dat een grooten afkeer heeft van sterk riekende stoffen, mijdt de aldus begoten kool, en deze blijft daardoor tegen vernieling bewaard.

Verdelging der vogelnesten.

— Op honderd nesten van zingende vogels, zooals merels, goudvinken, groen,

vinken, vlasvinken, nachtegalen, grasmussen, enz., worden er acht-en-zestig vernietigd, en wel op de volgende wijze:

Door de katten, 15.

Door de eksters en roetaards, 15.

Door de eekhoorns, 10.

Door de eekelmuisen en ratten, 10.

Door de slangen, 8.

Door de wezeltes, 6.

Door de roofvogels, 3.

Door den egel, den das of andere, 1.

Het is te verstaan dat de evenredigheid grooter wordt van den kant der eksters, roetaards en roofvogels als er spraak is van nesten op hooge boomen geplaatst, terwijl zij insgelijks vermeerderd van den kant der slangen en wezeltes, als er spraak is van nesten op den grond.

Wilt gij dus de zingende vogels beschermen, zooals het uw plicht is, vervolgt dan onophoudelijk de katten, de wezeltes, de eksters en de roetaards; want zij verwoesten zelfs meer nesten dan de kinderen.

Eene reusachtige vleeschetende plant. — Vleeschetende planten behooren voorzeker onder de merkwaardigheden van den plantenwereld. De poëtische Linnaeus, die gelegenheid had om de vliegenvangende pioenroos te bestudeeren, wist er in zijne verbazing geen anderen naam aan te geven dan *miraculum naturae* (wonder der natuur). De pioenroos zijn gewoonlijk van kleine afmetingen.

Fabiani Carlo maakt evenwel melding van eene reusachtige vleeschetende plant, die op den oever van het meer Nicaragua door eenen natuuronderzoeker, Dunstan genaamd, ontdekt is. Hij ontdekte deze merkwaardige plant op de volgende wijze:

« Met zijnen hond op reis zijnde, hoorde hij het dier van pijn janken. Naderbij gekomen, vond hij den hond vastgehouden door drie zwarte, klevende banden, waaronder het vel tot bloedens toe geschaafd was. Die banden waren de takken van eene nieuwe soort van vleeschetende plant, die Dunstan de «land-octobus» noemt. De takken zijn buigzaam, glad, zonder bladen, scheiden eene klevende vloeistof af en zijn voorzien van zuigers, waardoor zij zich aan hun slachtoffer hechten.

« Om zijnen hond los te maken, beproefde Dunstan de takken door te snijden, wat hem ook gelukte, maar niet zonder moeite en na zijne handen door de voelspijeren van den «land-octobus» zwaar bezeerd te hebben.

« Zooals wel te begrijpen is, was het onder deze omstandigheden geen geschikt oogenblik om nauwkeurige waarnemingen te doen en kon de natuuronderzoeker slechts eenige bijzonderheden betreffende deze zonderlinge plant opmerken. Hij bestatigde de aanwezigheid van een aantal zuigers, en bevond, dat de lucht van de zwarte, klevende vloeistof, waarmede de takken bedekt zijn, aan de plant dient om hare prooi aan te trekken. Hij kon ook overeenkomst met den aard van andere vleeschetende planten ontdekken; de «land-octobus» laat bijvoorbeeld, hare prooi los, na de voedingsstof er uitgezogen te hebben.

« De inboorlingen van Midden Amerika geven deze zonderlinge plant den toepasselijken naam van «de duivelsstriek».

Zwarte lange winterrammenas. — Het is in de maanden Juli en Augustus dat de winterrammenassen moeten gezaaid worden. Zij is buitengewoon zwart, ruw van schors met wit, vast en dicht vleesch en krachtig loof.

Indien wij over de zeer bekende plant

spreken, is het om de aandacht te vestigen op de soort met langen puntigen wortel en op de bijzondere teeltwijze door verspeting.

De zwarte lange winterrammenas wordt op wachtbed gezaaid en zooaast zij twee bladeren buiten de kiemblaadjes vertoont, met zorg uitgenomen en verpot; hierbij laat men den wortel, zonder hem iets te beschadigen, in een diep putje glijden, met een planter gemaakt. De verpotting geschiedt in welbewerkte grond die later stevig toegedrukt wordt. De voorkeur die deze rammenassen aan sterk toegedrukte grond geven, deed de meening ontstaan dat men, om schoone rammenassen te bekomen, men zooaast zij een kransje bladeren laten zien, er moet op trappelen, zelfs met den hiel het hart vermorzelen. Die geweldige behandeling heeft geen anderen gunstigen uitslag dan de aarde bij den wortel aan te sluiten. Wat de gedeeltelijke vermorzeling van den bladerkrans betreft, het is meer dan waarschijnlijk dat de plant deze zeer gaarne zou missen.

Wanneer zal men eens voor goed begrijpen dat elke behandeling welke de bladeren verhindert, eenen zeer nadeeligen invloed uitoefent op de geheele ontwikkeling der plant?

Landelijke Nieuwsken

Machelen. — *Broodrooverij.* — Den 7, 8 en 9 Juli is het hier de gewone jaarlijksche gildekermis geweest. Als naar gewoonte hebben de pastoor-burgemeester en de burgemeester-pastoor slaaf hunne maatregelen genomen opdat de vreemdelingen, die deze dagen naar de gemeente stroomden, het meeste deel hunner centen in de kerk zouden laten. Paters waren ontboden om de menschen vertrouwen in te preeken in den vergulde fetisch met zilveren hoorn in de hand, welke in de kerk onder eene roode draperij op eenen troon staat en de macht bezit om, mits offeranden in evenredigheid der gunsten welke men verlangt, menschen en dieren van «seskens» en andere kwade handkwalen te genezen; en hadden nog de pastoor en zijn nederige voetkusser (dat ze burgemeester zeggen die willen) op middelen gezonnen om het dansen te beletten, maar niets beters gevonden dan 25 fr. per dag te eischen van alwie eenenspeelman hield. Toch heeft het iemand gevraagd te beproeven of er boven die hooge belasting niet nog een stuiverken zou overschieten... dat was te veel... In het vervolg zal men die vrijheid zoo duur doen betalen dat zij geheel en al zal achterblijven. 't Is zoo door den geestelijken dwingeland en zijnen wettelijken kniekruiper beslist geworden....

Gelukkige dorpen waar geestelijke en wereldlijke overheden aldus bezorgd zijn voor het eeuwige heil der neeringdoeners hunner zielelastomschrijving...

Maar eens dat Moes (1)

Zit aan de kroes

Zal alles hier veranderen

Op kermis zullen orgels staan

Dan zal men mogen beentjes slaan

Trots Zwarteroos en anderen (2).

Waeken. — *Pastoor en kasteelheer.* — Sinds ettelijke jaren was dichter Hugo Verriest, pastoor te Waeken. Het is een dier zeldzame priesters die zich met geen politiek bemoeien, een die lijden kan dat

(1) Verkleinnaam van Mozes. De socialisten van Machelen verlangen tegen dit zekere Mozes Schenck den verkiesbaarheidsouderdom bezit, om hem gemeenteraadslid en later burgemeester te maken.

(2) Naar een nieuw Machelsch volkslied.

de zon in 't water schijnt, een dier liefdadige harten (wij geven recht aan wie dat recht toekomt) die bij 't beoefenen der weldadigheid naar de politieke kleur niet vragen dergenen wien zij de helpende hand toesteken. Ook werd de dichter-pastoor algemeen geacht en bemind. Voorheen was Waeken een zeer tweedrachtig dorp, maar door de tusschenkomst van den geestelijken volksvriend wist men welhaast niet meer dat er aldaar partijen bestonden. Ook dweept Waeken met zijnen pastoor. En geen wonder: niet alleenlijk gaf hij mildelijk van het zijne, maar in den winter ging hij bij al de rijken om geldelijke hulp voor de behoeftigen in te zamelen. Bij de vrienden kreeg hij het meest. Dichter bezat hij gevoel, wist hij dat anderen, evenals hij, een lichaam bezaten dat aan behoeften onderworpen was, besefte hij dat er vooral in het strenge jaargetijde gebrek moest heerschen in de arme gezinnen waar er schaarsheid van werk was. Daarom wachtte hij geene vernederende stappen af om de noodlijdende ter hulp te komen, maar ging dezen onder een op loffelijke wijze verbloemd voorwendsel opzoeken.

Alhoewel het een der hoofdpunten van ons streven is, de liefdadigheid door het recht te doen vervangen, brengen wij niettemin hulde aan den man die, binnen de enge grenzen hem door kleingeestige leerstelsels afgeteekend, zooveel en zoo bedektelijk mogelijk het goede tracht te doen.

Pastoor Verriest had echter eenen vijand, een enkelen, maar deze was machtig, hij bewoonde een kasteel. De populariteit van den dichter-pastoor stak onzen edelman in de oogen en nog meet in het hart... De volkspastoor moest weg, kost wat kost... de kasteelhuil alleen moest heerschen.

Men liep naar de dekenij, naar het bisdom, pastoor Verriest werd beschuldigd van een aanhanger van pastoor Daens en zelfs van socialist te zijn, en toen baas Mijtermans misschien gevoelde dat hij te kiezen had tusschen twee: heer Verriest uit Waeken te verwijderen of een geldschietier-kiesomkooperte verliezen, besloot hij het eerste.

Pastoor Verriest is naar Ingoyghem gestuurd. Een bewijs dat de geldzak alleen invloed heeft gehad op zijne verplaatsing (leest verdrijving) is dat men niet vreest dat hij in zijne nieuwe parochie het kwaad zal doen waarvoor hij te Waeken weg moest.

O laffe platbroekerij der gemijterde bazen, die ons landeken onder hunne voeten hebben liggen.

THILO.

Briefwisselingen

Heer Opsteller,

In zijn numme van Zondag 9 Juni laatstleden, schijnt *Het Recht* de veekoormans van Somergem te beklagen omdat zij treffelijk hun brood verdienen, met het geld dat zij wekelijks ter leen krijgen van nen fraaiën heer of twee, omdat zij daarvoor eenen frank per 100 intrest moeten geven, van den Woensdag namiddag tot den Vrijdag nadien.

Het slaat den nagel op den kop, immers *Het Recht*, die groote voorstaander van den werkman, zou willen dat niemand koopman is zonder rijk te zijn, 't ware nochtans niet best voor de Somergemsche boeren, die weten 't ook wel.

Maar over 10 jaar, als wij zwoegden van den donderdag nacht tot den vrijdag avond voor arm 3 franken, daar was er niemand die ons bekloeg en dan kregen wij voor ons loon wat vet te smullen en